

The Father', een dementiedrama met Anthony Hopkins als langzaam vervagende patriarch ★★★★★☆

Niels Ruëll - Uit Knack Focus van 16/06/2021

In het indringende dementiedrama *The Father* gidst Florian Zeller je door alle kamers van Anthony Hopkins' vervagende brein.

Van *Still Alice* tot *Away from Her*, van *Poetry* tot *De zaak Alzheimer*: dementie heeft in films al vele dimensies aangenomen, maar zelden werd het thema in een desoriënterend mystery-jasje gestopt. Daar brengt Florian Zeller, de wonderboy van het Franse theater, nu verandering in met zijn beklemmende debuutfilm *The Father*, een adaptatie van zijn veelvuldig bekroonde toneelstuk *Le père*.

In *The Father* krijg je te zien hoe Anthony, een alleenstaande tachtiger die weliswaar nog altijd rad van tong en lendenen is, de greep op zijn geest en herinneringen begint te verliezen. Zeller laat de kijker met hem meedolen door de kronkelige kamers van zijn brein door gaandeweg tijdsniveaus door elkaar te weven en perspectieven te manipuleren. Wat begint als een klassiek

familiedrama over een bejaarde man die in de clinch raakt met zijn dochter Anne (Olivia Colman) wanneer die met haar man naar Parijs wil verhuizen, muteert aldus langzaam tot een beklemmend huis clos, een filmlabyrint waarin de kijker, in navolging van de kranige maar verwarde, angstige en soms ook bitse Anthony, zijn weg moet zien te vinden.

Een psychopuzzel die pakt en prikkelt, en nog lang door je geheugen blijft spoken.

Waar is die vaas uit het vorige shot naartoe? Hing er net geen ander schilderij boven de zetel? Speelt deze scène zich af in Anthony's appartement, of toch in dat van zijn dochter Ann? En waarom ziet zijn schoonzoon er plots compleet anders uit? Op een enkele ziekenhuiscène na blijft Zeller voortdurend binnenshuis, waardoor *The Father* iets krijgt van een beklemmende appartementsthiller à la Roman Polanski, of een cryptische filmpuzzel in de stijl van *Sleuth*. Bovendien worden alle dialogen en confrontaties netjes gepolijst, in strakke kaders gestanst en in koele kleuren gesopt, alsof de hele film een architecturale veruitwendiging is van Anthony's escheriaanse tijds- en realiteitsbeleving.

Intrigerend en desoriënterend is *The Father* dan ook in alle geval, zeker als Rufus Sewell plots vervangen blijkt door Mark Gatiss als Anthony's schoonzoon. Of als je plots in een vage flashback lijkt beland. Of is het toch een flashforward? Maar ondanks (of is het net dankzij?) de klinische, objectiverende stilering is de film ook confronterend en ontroerend.

Zeller laat zijn dementiedrama in elk geval nooit ontaarden in een intellectueel spelletje van hints en clues, en de situaties tussen vader en dochter blijven pijnlijk realistisch, met dank ook aan de messcherpe, door coscenarist Christopher Hampton bijgevielde Engelse dialogen.

Ten slotte kan Zeller bogen op een uitmuntende Anthony Hopkins. Die is perfect *in tune* met zijn persona gecast als de oudere, belezen, eloquente alfaman die de controle over zijn identiteit en geheugen verliest (zijn personage heeft niet toevallig dezelfde naam). Hopkins zapt ook akelig overtuigend van rancune en razernij naar kwetsbaarheid en tederheid, en kreeg voor zijn rol als langzaam vervagende patriarch dit jaar terecht de tweede Oscar uit zijn imposante carrière.

Een psychopuzzel die pakt en prikkelt, en nog lang door je geheugen blijft spoken.